

Zaključna Dikeina preodluka

Boginja Noć /Strašna Dike/ beše isto što i otelotvoren *vid proboja zida poslednje nemogućnosti ustanovljenja svog Ja*, – zapravo, ne/mogućnosti za to da se neko /kao iz nigdine Njoj odazvan/ izvede iz jednog *preusko-datog* izbora /inherentnog *pretpočetku Njenog stvaranja*/. *Ona je, stoga, pra-lik rezultante*, svemu oslobađajuće proizišle iz **primalno-jedinog uskog izbora**, “smeštenog” između neuslovljenog a dovršenog postojanja **i** uslovljenog a nedovršivog postojanja. Uz to, Boginja Noć je i onaj jedini subjekat “koji je imao” pogled na **sveprekidno ništa**, a da pri tom i dalje pred njim opstane kao **ne-ništa**. Međutim, u čistom spontanitetu *te Njene* primarno-izrečene odluke, što je paradoksalno stremila ka *Njenom* potpunom samouništenju, ne beše još svesti o krajnjoj konsekvenciji tog istog *Njenog* nultoučinjenog izbora: – o nehotičnom, primalno narcisoidnom prisvajanju čitavog prostora mogućnosti za *sebe sâmu* – kao za samo jedno, makar i simboličko, *jastvo odsutnosti*. Tek putem suočenja sa ovom krajnjom konsekvencijom vlastite joj odluke (donesene na ravni prvobitnog simbola, tj. pri “kugli sveobuhvatnog”), ovo beskrajno potencijalno “mi”-jastvo (*Ona sâma, kao roj disonantnih glasova*) posuvraća sebe u stanje “pre odluke” – okrećući se na ravni svoje poredbene protiv-sebe-mogućnosti /dakle, preko-metafore/ prema *apsolutnom /ne-više-dostižnom/ ništa* – koje je jedino *Ona sâma* još kadra da pojmi (a-percipira), ne bi li ispitala i poslednju konsekvenciju te suprotne strane vlastite odluke. Ne vodi li ovo, paradoksalno, u potvrdu “čistog” postojanja? Ili:

“Postoji li zadovoljstvo između odluke i dela, ... postoji li spokojstvo pre pobede?” *; (Helderlin)

“To bi bilo spasenje. Da si makar jednom samo video kako sudbina u pesmu ulazi, pa se više ne vraća, kako unutra slika postaje i ništa do li slika, baš onako kao što se neki predak u okviru, kad dignesh pogled, čini tebi nalik a opet i nimalo nalik tebi – : istrajao bi ti.” **; (Rilke).

Ali se konsekvencija ove druge, **preinačene** odluke ne pokazuje odmah (kao kod one prvobitne), nego se njena tek moguća pokazivost o-stvaruje kroz nečije preodloženo i napeto čekanje. A stoga i cena sveg ovog Dikeinog preispitivanja **jeste nepovratnost Nje sâme na stanje utemeljenja u kružnom obliku (“beskonačno smanjenoj tački”*/Benjamin) sebe-znanja**. Jer: – iako se tu sve i zbiva pri ravni *Njene* smelo-poredbene protiv-sebe-mogućnosti (ili: pri ravni onog prvobitno-nemogućeg, mitsko-alegorijskog, ili, pak “najnedostižnije neposrednosti”*/H. Broh) – onda, kada se jednom (makar i u mislima) krene ovim *drugim putem*, više nema povratka na (*Njenu*) *sveznajuću neposrednost*, ili na stanje/tren (*Njenog*) samopribirajućeg bivstvovanja; odnosno – na ne/prozirnost (ma čije) samosvesti. Uslov mogućnosti tog **iskoraka na “onu stranu” lika pra-simbola, tj. na oprečan put spram jednom izvaganog opšteg pravca odluke**, jeste izvestan zavet nepovratnosti stanju blaženo-preudaljene izvesnosti samotovanja. I to je prvobitna božanska žrtva, položena zarad beskrajno zaželjene komunikacije s sopstvenom osamostaljeno-zrcalnom drugosti, ili perspektivom izmenjenog sagledanja *sebe* (– ne više *sebe* kao postajućeg, nego *sebe* pri ravni čistog simbola/sinopse; tačnije, *sebe* u okviru prostora predstvarajuće mogućnosti); – to je hiperrealna smrt onog božanskog bića koje *sâmim sobom* tek postaje; dakle – onakva žrtva kakvom se jedinom zadobiva **oblik svepotresnog znanja, koji utkiva u sebe beskonačnu pretnju ničega!** A to je onaj oblik koji *sâmog sebe probija*: – vid prestabilisano **dis**/harmonične saegzistencije sa drugim, **tek traženim** subjektima/svetovima.

Iako se *taj oblik znanja* odmah rastvara, on se *u vakuumu istovremeno i pamti*, po jedinstveno-doživljajnom efektu koji ostavlja na /sobom u-noći-prizvane, udaljeno-zvezdane/ subjekte /dahove-palitelje/. Tako to uskrslo sećanje, nadošlo iz praznine-prožete-dahovima, i sâmu Boginju Noć spasava od neminovnog rastvaranja u *Ništa* – onda kada se *Ona sâma*, eksperimentom potrage za prauzrokom preusmeravanja ove jednom već izvagane, sopstvene odluke-za-bitu, konačno beše dovela do vrtoglavog ruba *te iste*: pred silu ništenja sopstvenog prvostvoriteljskog bića. Stoga je stvarnost utopije samo ona stvarnost u čijoj “šupljoj okruglini” nastade pred-uid vid prajedinog bića u *nov svetlosni* vid svog *skritog* postojanja. I ta stvarnost sveopšteg uskrsnuća (kao *njime* preobražena *supstanca prve svetlosti*) je, dakle, **oblik slobodne mogućnosti za paliteljstvo apsolutno drugačijeg svetla stvari**. Ali ta “nova” svetlost, što dolazi iz vremena “pre stvaranja”, jeste (– kao “ona još manje saznatljiva, druga neka sudbina, prazan oblik za praznim oblikom, ono više nikad dostižno ništa, smrt-roditeljka kojoj tek još slučaj odgovara”,* /H. Broh –) **upravo ubistvena** – sve dok se o majčinsku “kuglu sveobuhvatnog”, šuplje-zvučnu usled preprozirnosti “u-njoj-naslaganih senki”*, **ne prelomi** (– jer je “najnedostižnija neposrednost”*** tog “iza”, kao “tamno nigdinsko zračenje”, ono jedino što je do kraja nepodložno sudbini); – te dok se ona ista **ne “nastani”** kod sâmog tog pra-subjekta, noćno-ulančanog “mi”-palitelja. I to kao naveštenje onog *njegovog* nadaleko odloženog dela /ili, kao daljinom-smanjena-vizura *njegovog* tek nadolazećeg vremena/ koje, povrh toga, samo *njemu*, iz daljine, u susret pridolazi: – upravo kao *od nepoznatog prvog delatnika otuđeno sudelo*, te kao *njime prosečen krug ciljne uzročnosti*; – ili, čak, kao mnogostruko upletena nit nultone/saznajne motivacije, inherentna pra-činu stvaranja.

A ono što bi Boginja Noć, zajedno sa u Vreme palom Nadmesečevom Sferom (“obeskrilaćenom” Lađom), sazdanom od oko-Nje-okupljenih (stranih, besmrtnih) dahova, **trebalo da izdrži** (– i pre nego što se “zemaljsko ne uzdigne kao ponovni simbol” (H. Broh)** –), jeste *ponovni Njen susret* sa slikom iskušavalačke nekadašnjice; – slikom zrcalnog odražavanja jednog do-kraja-neuspostavljenog prastanja, koje je ostalo da se “lulja” na vlastitoj polovičnosti. I to sve usled *Njome* zanavek odreknete mogućnosti sopstvenog bitisanja u modusu nerazdeljene svejednote, estetičnosti: – to jest, u vidu skamenjeno slikovnog “niko”-subjekta, koji može sasvim sablasno da zaživi, putem preotetog prostora tuđe slobodne mogućnosti (ili: – putem projekciono izduženog oblika “nigdinske samosvesti”, što prepokriva mestotren *Njene* hiperrealne smrti, te izmeće *Njen* tu već nadživeli duh u sliku Drugog) – koju on proglašava za sopstvenu!

Upravo tu bi se morala izbeći opasnost povratka na praistorijski kanibalizam duha (tiraniju sveobuhvatnog Svedoka – prepleteno-vihorskog Zmaja) – kao na (tadašnjim priviđanjem) jedino moguće načelo postojanja, kome je jedina alternativa *prva* (– ona ipak premostiva –) *smrt*. Jer tu se nameće **sila zajedničkog povratka** – u najvišu (zlouslikovljenu) laž o sâmoj ideji života! Dakle, povratak u zlokob jedne u-sebe-svite, a zatim i razavijene, praeonske sličice (slikovite predstave o *čistom*, ili **u-sebi-bezizlaznom** postojanju, ipak preusmerenom u bezgranično postajanje). Jer, ta zla prisila, kao zov za povratkom sveg rastavljeno-postajućeg u svejednotu (Neispoljeno), javlja se tek samo usled nespremnosti drevnog čoveka na ***napeto, hladnom svetlošću obasuto, čekanje***; zapravo, samo usled ne/moći istrajavanja istog na *sopstvenom rasršću*.

U neshvatanju (od strane potonje grčke civilizacije) razloga skliznuća Boginjine odluke sa staze *za biti* (tj., staze ciljno-ukidajuće zaključenosti svih sferinih harmonija) na stazu *za ne biti* (tj. stazu Mojrinog potajnog napuštanja Sfere, što stvara trajnu napuklinu unutar iste, kao “krilate” Lađe, i što toj sâmoj daruje “olujnu atmosferu” – oblik održanja njene jasnosti-na-udaljenju! –), leži sva **zla kob iz-ušća-odbegle, na-zapadu-produžene metafizike**; tačnije: u suviše radikalnom tumačenju (Parmenidom opisanog) gesta Boginjinog odvratanja “svih razboritih, smelih smrtnika” **od ove druge**.

Katarina Ristić Aglaja